

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI CYFRYZACJI, INNOWACYJNOŚCI
I NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII
(NR 125)
z dnia 29 lipca 2026 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii (nr 125)

29 lipca 2026 r.

Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii, obradująca pod przewodnictwem posła **Bartłomieja Pejo (Konfederacja)**, przewodniczącego Komisji, oraz posła **Grzegorza Napieralskiego (KO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

- **informację na temat zwiększenia poziomów zbiórki i recyklingu opakowań oraz eliminacji negatywnego wpływu na środowisko nierecyklowalnych papierowych paragonów poprzez wprowadzenie cyfrowych rozliczeń w systemie kaucyjnym.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Anita Sowińska** Podsekretarz stanu w MKiŚ wraz ze współpracownikami, **Tomasz Lewandowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii wraz ze współpracownikami, **Agata Trzeciak** główny specjalista kontroli państwowej w Departamencie Zasobów Naturalnych Najwyższej Izby Kontroli, **Krzysztof Podsiadło** dyrektor w Departamencie Opłat Środowiskowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, **Maciej Ptaszyński** prezes Polskiej Izby Handlu, **Aneta Kulma** członek Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Informatycznego, **Bartosz Skowroński** pełnomocnik zarządu ds. takiego samego startu Izby Gospodarki Elektronicznej, **Piotr Mazurek** zastępca dyrektora Departamentu Energii i GOZ Konfederacji Lewiatan, **Karol Wójcik** przewodniczący Rady Programowej Izby Branży Komunalnej, **Aneta Cielebak-Zduniak** ekspert Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji, **Robert Kucharczyk** chief information officer w Kaucja.pl, **Magdalena Markiewicz** prezes zarządu „PolKa” – operatora systemu kaucyjnego not for profit SA, **Radosław Krawczyk** regulatory & product policy manager w Polskim Standardzie Płatności SA, **Julia Kwaśniewska** prezes Forum STEM, **Filip Piotrowski** menadżer ds. Regionu Morza Bałtyckiego Fundacji Waste Free Oceans oraz **Małgorzata Wójcicka** przedstawiciel Unii Miasteczek Polskich.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jakub Konecki** i **Magdalena Krzymowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dzień dobry, bardzo serdecznie witam państwa.

Otwieram posiedzenie Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii.

Stwierdzam kworum.

Witam panie i panów posłów. Bardzo serdecznie witam panią minister Anitę Sowińską, podsekretarz stanu w MKiŚ, wraz z zespołem. Witam pana ministra Tomasza Lewandowskiego, podsekretarza stanu w MRiT, wraz ze współpracownikami. Witam przedstawicieli MF, NIK, Biura Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego oraz Unii Miasteczek Polskich. Witam również reprezentantów strony społecznej – Konfederacji Lewiatan, Polskiego Towarzystwa Informatycznego, Izby Gospodarki Elektronicznej, Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji, Polskiej Izby Handlu, Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji, Izby Branży Komunalnej, krajowego systemu kaucyjnego Kaucja.pl. Witam również operatora systemu kaucyjnego PolKa. Witam przedstawicieli Polskiego Standardu Płatności, Forum STEM oraz Szkoły Głównej Handlowej. Witam wszystkich państwa raz jeszcze bardzo serdecznie.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie informacji na temat zwiększenia poziomów zbiórki i recyklingu opakowań oraz eliminacji negatywnego wpływu na środowisko nierecyklowanych papierowych paragonów poprzez wprowadzenie cyfrowych rozliczeń w systemie kaucyjnym.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę, zatem przechodzimy do jego realizacji.

Szanowni państwo, inicjatorką tego posiedzenia jest pani poseł Anna Sobolak, dlatego jako pierwsza za chwilę zabierze głos, a po wystąpieniu pani poseł głos zabiorą państwo ministrowie i oczywiście rozpoczniemy dyskusję.

Bardzo proszę, pani poseł.

Posel Anna Sobolak (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Pani minister, panie ministrze, szanowni państwo, Wysoka Komisjo, drodzy goście, tak jak już pan przewodniczący wspomniał, jestem inicjatorką dzisiejszego posiedzenia Komisji, dlatego przejdę do rzeczy i powiem, co było główną intencją dzisiejszego tematu posiedzenia.

System kaucyjny niewątpliwie spełnił swoją funkcję. Jest bardzo duża akceptowalność społeczna, dużo młodych ludzi jest zachwyconych systemem kaucyjnym, dużo ludzi w średnim wieku także oddaje kaucje. Jako członkini Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa otrzymałam takie materiały na jutrzejsze posiedzenie Komisji.

Trzeba jasno też powiedzieć, że jest to jedna z najważniejszych reform środowiskowych ostatnich lat. System kaucyjny nie został jednak wprowadzony tylko i wyłącznie po to, aby zbierać butelki i puszki. Jego głównym celem i zamierzeniem jest to, aby osiągnąć ambitne cele środowiskowe, zwiększyć poziomy recyklingu oraz zbudować gospodarkę o obiegu zamkniętym, w której odpady stają się istotnym, wartościowym surowcem. To, że jesteśmy objęci systemem kaucyjnym, wynika również z prawa UE. Państwa członkowskie, w tym Polska, muszą do końca tego roku osiągnąć poziom 77% selektywnej zbiórki opakowań kaucyjnych, a do 2029 r. ma być to 90%.

Z analizy materiałów, o których wspomniałam, które otrzymaliśmy jako Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa i o których będziemy dyskutować jutro, można wywnioskować – nie wiem, takie jest moje przypuszczenie – że możemy mieć lekki problem z osiągnięciem 77% na koniec bieżącego roku. Osiągnięcie tych poziomów będzie możliwe, jeżeli wdrożymy dodatkowe parametry. System musi być przede wszystkim prosty (jest prosty), wygodny i powszechnie akceptowalny przez obywateli (jest akceptowalny).

Sukcesem systemu kaucyjnego nie będzie liczba postawionych automatów ani podpisywanych umów z operatorami. Będzie on mierzony tym, czy miliony Polek i Polaków każdego dnia po prostu będą z niego korzystać i oddawać opakowania PET oraz puszki aluminiowe do butelkomatów. I właśnie dlatego spotykamy się dzisiaj na tej Komisji. Po pierwszych miesiącach funkcjonowania systemu chciałabym zadać pytanie i otworzyć taką dyskusję – czy na pewno wykorzystujemy pełny potencjał nowoczesnych technologii? Dlatego też spotykamy się dzisiaj na posiedzeniu Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii.

Dzisiaj, jak dobrze państwo wiecie, obywatel może w kilka sekund, za pomocą chociażby mObywatela, załatwić szereg spraw, dokonać zakupów dzięki aplikacjom telefonicznym, może odebrać e-receptę, skorzystać za chwileczkę z e-dziennika, nad którym aktualnie również jako Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii oraz Komisja Edukacji i Nauki pracujemy, czy może załatwić sprawę urzędową bez wychodzenia z domu. A jednocześnie bardzo często po oddaniu butelek z automatu otrzymuje papierowy voucher, z którym co musi zrobić? Musi udać się z nim do kasy. To rozwiązanie zdecydowanie – według mnie – wydłuża cały proces, powoduje przede wszystkim kolejki, generuje kolejne wydruki i nie wykorzystuje w pełni współczesnych technologii.

Rozmawiamy też w tym miejscu o prawach konsumenta, o standardzie funkcjonalnym, jaki powinien obowiązywać w Polsce. Bo kaucja, szanowni państwo, to są pieniądze konsumenta. To nie jest pieniądz, który należy do sklepu czy do operatora. Voucher natomiast nie jest takim pieniądzem. Jest to dokument, który uprawnia do późniejszego odbioru środków na zasadach określonych przez sklep. Co to oznacza w praktyce? W praktyce oznacza to, że konsument nie odzyskuje swoich pieniędzy w momencie zwrotu opakowania, lecz dopiero w momencie spełnienia dodatkowych warunków, o których powiedziałam wcześniej, jakby podlega organizacji przewidzianej przez sklep.

Kaucja nie jest również ani rabatem, ani programem lojalnościowym. Są to środki należące – jeszcze raz powiem – do konsumenta, nie do operatora ani do sklepu. Dlatego ich zwrot powinien być zdecydowanie szybki, wygodny, prosty i bardzo dostępny. To ma również ogromne znaczenie dla osób posiadających małe dzieci, dla osób z niepełnosprawnością czy dla osób starszych, dla których każda dodatkowa czynność, którą muszą wykonać, stanowi pewnego rodzaju barierę. Z tego, co wiem, rozwiązania płatności natychmiastowych, internetowych czy zwrotu na kartę

istnieją w całej Europie. Nie chcę przywoływać konkretnych krajów, ponieważ nie jestem ich pewna. Z tego, co wiem, dzisiaj technologia pozwala również te środki zwrócić w sposób natychmiastowy, bezpośrednio użytkownikom, czyli osobom, które zwracają butelki objęte kaucją – na kartę, na telefon. Każdy dodatkowy krok, który utrudnia zwrot opakowań, może oznaczać przede wszystkim mniej opakowań wracających do systemu. Jeżeli system nie jest wygodny, to automatycznie osoby, które z niego nie skorzystają, nie odzyskają tej kaucji.

Kolejna dodatkowa rzecz to kwestie środowiskowe. Nad nimi nie będę się rozwodzić. Chciałabym również zwrócić uwagę na jeszcze jeden ważny aspekt, który dosyć rzadko pojawia się w debacie publicznej, a mianowicie na to, o czym też mówił pan przewodniczący, co jest tematem naszego posiedzenia, czyli papierowe paragony i papierowe vouchery. Obecnie większość tych paragonów drukowana jest na papierze termicznym. Papier ten zawiera specjalną warstwę chemiczną i nie nadaje się do standardowego recyklingu z resztą makulatury. Oznacza to, że po wykorzystaniu taki paragon trafia najczęściej do odpadów zmieszanych. Przy milionach, a nawet miliardach, bo na koniec czerwca mamy wykazane 2,3 mld zwrotów kaucyjnych... Oznacza to kolejne setki ton papieru termicznego rocznie, którego nie można poddać recyklingowi.

Cyfrowe rozliczenia oznaczają podwójną korzyść. Przede wszystkim są wygodne, po wtóre dają mniejszą ilość odpadów papierowych. I właśnie dlatego dzisiaj spotykamy się na posiedzeniu Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii, aby ten temat przedyskutować. Uważam tak naprawdę, że cyfryzacja systemu kaucyjnego powinna być postrzegana jako element polityki środowiskowej naszego kraju.

Dlatego też chciałabym postawić kilka pytań, na które być może zdołamy dzisiaj odpowiedzieć. Ilu operatorów oferuje dziś natychmiastowy zwrot środków? Czy istnieją bariery techniczne do tego, aby taki natychmiastowy zwrot środków z poziomu automatu mógł następować? Czy ministerstwo analizuje obowiązek cyfrowego zwrotu? Czy wydawanie wyłącznie voucherów jest zgodne z ideą kaucji? Czy wpływa to na poziom zwrotów? Jakie rozwiązania funkcjonują w innych krajach? Czy było to analizowane przez ministerstwo i czy planowana jest ewentualna nowelizacja standardów tych automatów, potocznie zwanych butelkomatami? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję bardzo i proszę o zabranie głosu panią minister Anitę Sowińską. Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Anita Sowińska:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, dziękuję pani poseł Sobolak za przedstawienie tego ważnego problemu środowiskowego, ale też ekonomicznego.

Na początku pozwólcie państwo, że przedstawię takie podstawowe fakty, jeżeli chodzi o system kaucyjny, bo rzeczywiście rozwija się on bardzo dynamicznie. Do końca czerwca, od początku funkcjonowania systemu, oddano już 2,3 mld sztuk odpadów opakowaniowych, w tym butelek PET i puszek metalowych. Do systemu przystąpiło 284 wprowadzających. Są to firmy – albo producenci, albo importerzy napojów. Zarejestrowano ponad 7,1 tys. unikalnych rekordów w centralnej bazie danych o opakowaniach. Mamy w Polsce 64 tys. punktów zbiórki, z czego większość stanowią małe sklepy, które zgodnie z ustawą nie muszą do tego systemu wchodzić, ale po prostu przystąpiły do niego dobrowolnie. Przy czym z tych punktów zbiórki blisko 14 tys. to zbiórka automatyczna za pomocą maszyn RVM, co stanowi 21% wszystkich punktów zbiórki. Z badań i informacji, które posiadamy, wynika, że Polki i Polacy lubią oddawać opakowania w maszynach, ponieważ większość tych opakowań jest oddawana właśnie w maszynach – 87%. A tak jak wspomniałam wcześniej, stanowią one 21% punktów zbiórki.

Jeszcze z takich kwestii, może nie tyle informatycznych, ale jednak na pograniczu – myślę, że warto zatrzymać się na chwilę przy raportowaniu, dlatego że jest przepływ informacji pomiędzy operatorami systemu kaucyjnego a gminami. Operatorzy mają obowiązek raportowania zebranych ilości odpadów opakowaniowych na koniec roku, tak aby gminy mogły zaliczać te kwestie do poziomów recyklingu. Przyjeliśmy po prostu taką zasadę komplementarności systemu kaucyjnego i systemów gminnych.

Jeżeli chodzi o kwestię poruszoną przez panią poseł, to oczywiście dostrzegamy ten problem, podobnie jak dostrzegamy generalnie problem drukowania paragonów. W Polsce funkcjonuje taka zasada, że przy zakupie jakiegokolwiek towaru jest drukowany paragon. A chciałam zauważyć, że nie w każdym państwie tak jest, bo ja spotkałam się – na pewno w Szwajcarii, ale chyba również

w Niemczech – z tym że przy kasie ekspedientka pyta, czy klient chce paragon. U nas musi być wydrukowany paragon, natomiast ekspedient lub ekspedientka pyta, czy ma wydrukować potwierdzenie płatności kartą – tylko to jest dobrowolne.

W ustawie o systemie kaucyjnym przyjęliśmy zasadę, że klient ma prawo zażądać zwrotu gotówki. Nie nałożyliśmy jednak obowiązku takich minimalnych wymagań, na przykład dotyczących kwestii technicznych, jak mają funkcjonować maszyny RVM, że musi być to zwrot na kartę, bo chcę zauważyć, że te maszyny są droższe. Czyli miałyby to wpływ na funkcjonowanie tego systemu, miałyby wpływ również na to, że wszyscy przedsiębiorcy, użytkownicy w tym znaczeniu, operatorzy i sklepy zainwestowali już przecież w te maszyny. W razie takiej decyzji wymagałoby to zmiany tych maszyn albo przynajmniej części oprogramowania.

Chcę też zwrócić uwagę na taką kwestię, że sklepy, przy których najczęściej są usytuowane te maszyny, mają podpisane umowy z operatorami. Z punktu widzenia operacyjnego to pracownicy sklepów obsługują te maszyny, czyli opróżniają je czy czyszczą. Oczywiście wszystko zależy od umów handlowych pomiędzy operatorem a sklepem, więc przyjmujemy też, że sklep może mieć z tego taką korzyść, że przyciąga do siebie klienta. Ale tak jak powiedziałam wcześniej, klient ma prawo zażądać zwrotu gotówki bez obowiązku kupowania czegokolwiek i kontrole GIOŚ oraz wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska wykazały, że rzeczywiście ma to miejsce, tak że te warunki są co do zasady spełniane.

Zwracam uwagę, że rozwiązanie, które wydawałoby się proste, tak naprawdę wcale proste nie jest, wręcz jest dosyć kompleksowe. Można by się zastanowić bardziej ogólnie, czy paragony zawsze są potrzebne. Ale to kwestia, która jest w nadzorze ministra finansów. Mogę sobie wyobrazić, że minister finansów ma swoje powody, żeby jednak w Polsce te paragony były drukowane. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję, pani minister.

Proszę uprzejmie o zabranie głosu pana ministra Tomasza Lewandowskiego. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Tomasz Lewandowski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, w zakresie pytań i wątpliwości, które zostały przez panią poseł nakreślone, powiem tak: główne kompetencje i właściwości ma MKiŚ. W części MRiT, w którym pracuję, jest wprawdzie gospodarka o obiegu zamkniętym, ale te tematy i wątpliwości, które pani poseł raczyła nakreślić, dotyczą raczej tego wczesnego stadium, naczelnej zasady w gospodarce odpadami, a więc chodzi o to, żeby robić wszystko, żeby ten odpad nie powstawał. W dalszej kolejności działamy tak, żeby w maksymalny sposób odpad przestał być odpadem, a stał się recyklatem czy wracał do obiegu w formie surowców wtórnych. Natomiast to już jest ten kolejny etap.

W pełni wspieramy panią minister Sowińską w jej staraniach i działaniach. Mamy świadomość, że wszystkie rozwiązania, na które pani poseł zwróciła uwagę, są niezwykle potrzebne, warte przemyślenia, ale już samo wprowadzenie systemu kaucyjnego było ogromnym przedsięwzięciem, z którym nasi poprzednicy mierzyli się przez wiele lat i nie zakończyli go sukcesem. Trzeba wprost powiedzieć, że rząd koalicji 15 października osiągnął en sukces. Z całą pewnością system można i należy poprawiać, ale pierwszy krok został zrobiony. Kolejnym będzie rozszerzona odpowiedzialność producenta i domknięcie systemu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Bardzo dziękuję.

Szanowni państwo, otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Pani poseł Sobolak, proszę.

Posel Anna Sobolak (KO):

Dziękuję państwu ministrom – pani minister i panu ministrowi – za odpowiedź.

Kontynuując wątek dotyczący natychmiastowego zwrotu środków, gotówki, o czym powiedziała pani minister, że jest taka możliwość – nie ma takiej możliwości, pani minister. Jeżeli stoimy przed butelkomatem, przed sklepem X albo, co gorsza, w sklepie Y, nie chcę wymieniać nazw, gdzie te butelkomaty są w środku, to mamy tylko możliwość uzyskania vouchera. A voucher nie jest pieniądzem. Dodatkowo vouchery mają określony termin ważności, zdaje się, że 30 dni, czyli po 30 dniach uznaje się, że kaucja została zwrócona, ale gotówka nie wróciła do konsumenta.

I teraz jakby moje pytanie. Nie byłam wielką zwolenniczką tego systemu na początku, ale naprawdę uważam, że spełnił swoje zadanie. I mamy ten sukces jeszcze większy, jeżeli wprowadzimy pewnego rodzaju rozwiązania technologicznie możliwe i takie, które będą wygodne i sprzyjające obywatelom, ale też takim osobom dysfunkcyjnym, o których powiedziałam, czy to są osoby starsze, czy osoby z niepełnosprawnościami, które też chcą zaoszczędzić swój czas i nie wchodzić do sklepu po to, żeby oddać kaucję i uzyskać voucher, który później muszą wykorzystać przy okazji zakupów albo stać w kolejce chociażby tylko po to, żeby uzyskać zwrot gotówki. Czy jest taka możliwość techniczna? Czy ministerstwo zastanawiało się nad tym, aby na butelkomatach zainstalować czytniki kart? Ja nie wiem, jak to się nazywa. Są takie systemy, że przykładamy kartę i mamy zwrot gotówki, w sensie wirtualnym, na swój rachunek bankowy. Albo jeszcze inna forma – blik. To są rozwiązania, które są na miarę dzisiejszych czasów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję.

Proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

Dziękuję za doprecyzowanie pytania.

Oczywiście wyjaśniam, że technologicznie jak najbardziej jest to możliwe i takie kaucjomaty powstają. My przyjęliśmy zasadę, że nie chcemy ograniczać wolności rynkowej, natomiast jak najbardziej przedsiębiorcy dostrzegają w tym swoje szanse rynkowe, ponieważ klienci oczekują – tak jak tu pani posłanka zauważyła – takich nowoczesnych rozwiązań. Powstają butelkomaty na osiedlach, w których zwrot jest wprost na kartę. Są też rozwiązania zwracające kwotę na kartę sklepu. Efekt jest dokładnie ten sam, to znaczy efekt ma być taki, że klient ma odzyskać gotówkę. Jeżeli klient decyduje się na zakup za ten voucher, na zrobienie zakupów, to oczywiście to jest jego wybór i najczęściej tak jest. To znaczy mówię najczęściej z praktyki, nie badałam tego. Natomiast jeżeli sobie zażyczy zwrotu gotówki, to sklep oddaje mu gotówkę.

Co do ważności bonu to ustawa nie nakłada... To znaczy my wydaliśmy rekomendację, że te bony muszą być ważne przynajmniej 30 dni. Zachęcam oczywiście wszystkich, żeby realizowali te bony jak najwcześniej, czyli na przykład w momencie zakupu. To, myślę, jest kwestia przyzwyczajenia się. Ale w wielu sklepach te vouchery są ważne również dłużej.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Strona społeczna. Przypominam o zasadach, aby się przedstawiać – imię, nazwisko, organizacja, wtedy zabieramy głos. Dziękuję bardzo.

Prezes zarządu „PolKa” – operatora systemu kaucyjnego not for profit SA Magdalena Markiewicz:

Magdalena Markiewicz, prezes zarządu PolKa – Polska Kaucja. Jesteśmy operatorem systemu kaucyjnego, który został powołany przez polskich producentów wód mineralnych.

W kontekście zwrotu bezpośrednio na kartę – takie maszyny z terminalami, które umożliwiają zwroty, instalujemy już od października zeszłego roku. Jesteśmy operatorem, który nie został powołany przez sieci handlowe, ale właśnie przez producentów. W związku z tym w naszym planie, w naszej strategii jest jak najszybszy zwrot kaucji dla konsumenta, który będzie miał bardzo dobre doświadczenie w systemie kaucyjnym, czyli będzie tak szybko zwracał opakowania, jak szybko może je nabyć.

Nasze maszyny stoją w różnych miejscach niezrzeszonych, nie tylko przy sklepach, ale są właśnie przy plażach, na osiedlach. Mamy też urządzenia, które są w parkach rozrywki, gdzie też nie ma konieczności drukowania vouchera i później udawania się z tym voucherem do kasy, ale to rozliczenie jest na przykład na opaskę, która później umożliwia rozliczenie i odjęcie od rachunku wartości kaucji. Oczywiście jest też opcja wypłaty gotówki, bo tak mówi ustawa.

Takie rozwiązania stosujemy już od października zeszłego roku i bardzo nam zależy na tym, żeby takie rozwiązania... Jesteśmy jako Polska jednym z najbardziej zaawansowanych technologicznie, cyfrowo krajów, więc od razu chcieliśmy zrobić to na miarę obecnych czasów. Jesteśmy trochę zdziwieni, że nie wszyscy operatorzy w ten sposób podeszli do systemu kaucyjnego, tylko faktycznie jeszcze głównie funkcjonujemy z tym kwitkiem, stoimy, żeby dostać zwrot kaucji. Faktycznie urządzenia te wymagają zainstalowania terminala, podpisania dodatkowej umowy z firmą, która pośredniczy w przekazaniu kaucji na konto użytkownika, który zwraca opakowania.

Są to dodatkowe koszty, jest to procent od transakcji, więc trochę to podraża ten system. Natomiast powinniśmy mieć system na miarę czasów, w których żyjemy.

Jeszcze jeden temat związany z cyfryzacją, związany z systemem kaucyjnym chciałabym podnieść. Serializacja opakowań i oznakowanie opakowań kodami kreskowymi, które dzisiaj są powtarzalne, czyli mamy ten sam kod kreskowy na wszystkich wodach Buskowianka, jest furtką do nadużyć, do wyciągania niewpłaconej kaucji. Ten system wymaga poprawy i wymaga dodatkowych zabezpieczeń. Więc kody serializacyjne, kody 2D, to też jest rozwiązanie, które funkcjonuje na świecie, funkcjonuje też w farmacji. Żeby nie mieć tego poziomu zwrotu nie tylko 77%, ale być może 120%, jeśli się okaże, że wyspecjalizowane grupy będą w łatwy sposób podrabiać te etykiety, będziemy wnosić o to, żeby ta ustawa została udoskonalona, poprawiona i żebyśmy, idąc z duchem technologii i czasów, uszczelniali ten system. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję bardzo.

Proszę uprzejmie.

Regulatory & product policy manager w Polski Standard Płatności SA Radosław Krawczyk:

Bardzo dziękuję. Radek Krawczyk, Polski Standard Płatności, czyli tzw. blik.

Pani minister mówiła o tym, że wdrożenie takich płatności bezgotówkowych w obecnie istniejących automatach może podrożyć system, ponieważ będzie wymagało na przykład instalowania terminali płatniczych. Z tego, co wiem, ze standardu branżowego dotyczącego butelkomatów wynika, że one wszystkie muszą być podłączone do internetu, muszą mieć panele, a jeśli chodzi o zwrot na popularnego blika, to nie jest potrzebny terminal płatniczy. Po prostu wystarczy połączenie z internetem, wstukanie sześciu cyfr, czyli tego kodu blik, potwierdzenie tego w aplikacji na telefonie i zwrot jest dokonany. Byłoby potrzebne oczywiście być może jakieś dostosowanie oprogramowania itd., ale to nie jest instalowanie terminala, tak? Być może nie byłoby to aż takie drogie. Należałoby po prostu to przeanalizować.

Chciałem powiedzieć, że z naszych rozmów wynika, że wszystkie banki są gotowe do obsługi takich zwrotów, z wyjątkiem jednego, z którym jeszcze rozmawiamy. Natomiast jeżeli chodzi o agentów rozliczeniowych, czyli tych, którzy obsługują merchantów, czyli akceptantów, to merchanti wyrażają zainteresowanie. Zaś jeżeli chodzi o agentów, to jesteśmy już na samej końcówce wprowadzania tego rozwiązania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję i uprzejmie proszę.

Menadżer ds. Regionu Morza Bałtyckiego Fundacji Waste Free Oceans Filip Piotrowski:

Dzień dobry, szanowni państwo, Filip Piotrowski, Fundacja Waste Free Oceans.

Chciałem bardzo pani poseł podziękować za poruszenie tego tematu, bo rzeczywiście jest on ważny. To jest ten kierunek, w którym powinniśmy iść, bo system ma być prosty i wygodny dla konsumenta, to będzie budowało większe poziomy zwrotów. Rzeczywiście dobrze, bo takie automaty już w Polsce powstają. Słyszeliśmy przed chwilą odpowiedź jednego z operatorów, ale też pozostali operatorzy coraz częściej mówią, że będą stawiali automaty na osiedlach, poza punktami handlowymi. To jest dobry kierunek w tak dużym kraju jak Polska. Tam siłą rzeczy płatność czy zwrot na kartę będzie pewnie jedynym rozsądnym rozwiązaniem.

Choć znowu musimy pamiętać, żeby nie wylać dziecka z kąpielą, bo ciągle jednak w Polsce gotówka jest legalnym środkiem płatniczym, czyli musi zostać wybór, czy chcemy zwrot na kartę, czy paragon, musi zostać możliwość wymienienia go na gotówkę w kasie, po to żeby ci konsumenci, którzy chcą mieć gotówkę, a nie zwrot na kartę, też mogli to zrealizować.

To tylko tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję i proszę bardzo.

Chief information officer w Kaucja.pl Robert Kucharczyk:

Robert Kucharczyk, Kaucja.pl. Jestem przedstawicielem kolejnego operatora.

Chciałem potwierdzić, że takie wdrożenia faktycznie się w tej chwili odbywają. Współpracujemy co najmniej z dwiema firmami, które wdrażają maszyny oferujące zwrot pieniędzy za pomocą czy blik, czy karty. Takich instalacji jest już kilkadziesiąt. Z tego, co wiem, mają plany, żeby

do końca roku było ich już kilkaset w Polsce – niezależnych od sklepów, dających możliwość zwrotu pieniędzy w wersji elektronicznej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, kto następny chciałby zabrać głos? Pani poseł, bardzo proszę.

Poseł Anna Sobolak (KO):

Dziękuję bardzo.

Moim kolejnym pytaniem byłoby to, ilu mamy operatorów, ale zgłosiło się dwóch, którzy rzeczywiście ten standard wdrażają, czyli mamy PolKę i Kaucja.pl. Czy mamy też innych operatorów, którzy rzeczywiście nad tym systemem zwrotu na terminale płatnicze myślą, zastanawiają się, być może wdrażają?

Odpowiadając panu Filipowi Piotrowskiemu, rzeczywiście konsument powinien mieć wybór pomiędzy gotówką a zwrotem na kartę. Nie możemy tego ograniczać na zasadzie, że mamy tylko do naciśnięcia wydruk vouchera. W każdym terminalu, w każdym butelkomacie powinien być wybór – voucher równa się gotówka albo zwrot na kartę.

Czy jeżeli te rozwiązania wdrażane są w automatach na plażach, na osiedlach, a nie w automatach, butelkomatach w sklepach, to jesteśmy w jakiś sposób ograniczani przez sieci handlowe, sklepowe? Potrafię sobie wyobrazić, że sieciom handlowym, nie nazywając ich po imieniu, na pewno będzie zależeć na tym, żeby z tych automatów wypływane były vouchery, żeby konsumenta skusić do tego, żeby przyszedł do sklepu. Są też takie automaty, które są umieszczone centralnie w sklepie, więc klient musi wejść do sklepu, czyli zachęca się go do tego, żeby robił zakupy i żeby robił tych zakupów więcej, niż miał zaplanowane.

Widzę, że te rozwiązania – tak jak tu już zostało powiedziane – są wdrażane na osiedlach, przy plażach, a nie są wdrażane w automatach przy sieciach handlowych albo w sieciach handlowych. Czy jest jakaś blokada z tego tytułu założona? Czy jest możliwość rozszerzenia tego na wszystkie automaty na zasadzie obowiązkowego wyboru pomiędzy voucherem albo zwrotem na kartę? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Bardzo dziękuję, pani poseł.

Jeszcze bardzo proszę, pan poseł Adam Dziedzic.

Poseł Adam Dziedzic (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Usłyszeliśmy od operatorów kaucyjnych, że trwają prace, mają rozwiązania systemowe. Sądzę, że te rozwiązania powinny być ustandaryzowane, tak żeby były jednolite w całym kraju. Jednolite, czyli ja sobie zdaję sprawę z tej jakby może przewagi konkurencyjnej. Jedni proponują lepsze rozwiązania, drudzy gorsze, ale zasada powinna być prosta – ktoś oddaje kaucję, bierze pieniądze i na tym się temat kończy. Tak powinno być, najkrócej. Wszystkie pozostałe elementy to są elementy marketingowe, które zostały dołożone przez sieć. Albo lokalizacja tego w punkcie sprzedaży, te wszystkie kolejki, które widzimy, szczególnie w dużych sieciówkach... One się nie biorą z niczego, tylko tak to po prostu wygląda. Ale sądzę, że rzeczywiście standaryzacja tej usługi powinna być – krótko i na temat. Nawet nie wiem, czy voucher jest tu potrzebny. Zwrot gotówki na kartę czy też zwrot gotówki w postaci paragonu do kasy – nie wiem, to są rozwiązania. Może rzeczywiście też wybór vouchera.

Głosując za tą ustawą, uważałem, że to nie jest ustawa, która ma napędzić koniunkturę w sieciówkach poprzez wydawanie voucherów do zakupu, bo chyba nie to było istotą. Okazało się, że tak to trochę wyszło. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Bardzo dziękuję, panie pośle, za ten głos.

Są dwa głosy dwóch parlamentarzystów.

Pani minister, bardzo proszę, oddaję pani głos.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

Tak, jeszcze chciałabym się odnieść do pytania, czy mamy innych operatorów. Ja nie jestem w stanie teraz odpowiedzieć, ale możemy oczywiście zapytać operatorów, czy również mają takie rozwiązania.

Nie ma żadnej blokady, natomiast, tak jak powiedziałam wcześniej, zdecydowaliśmy się na dosyć elastyczne rozwiązanie.

Padło pytanie, czy nie powinniśmy wprowadzić jednolitych zasad. Nie wiem, nie jestem w stanie odpowiedzieć na to pytanie w tej chwili, natomiast na pewno powinno to być bardzo szeroko przekonsultowane. Trzeba też mieć świadomość, że będzie to miało związek ze wzrostem kosztów operacyjnych, dlatego że, tak jak tu zostało wcześniej powiedziane, od każdej transakcji jakąś część pobiera bank. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Bardzo dziękuję, pani minister.

Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? To jeszcze pani poseł, bardzo proszę.

Poseł Anna Sobolak (KO):

Dziękuję bardzo.

Pani minister, myślę, że dodatkowe koszty związane z instalowaniem takich terminali płatniczych nie są bardzo duże. Zresztą chyba pan z Polskiego Standardu Płatności, jeżeli dobrze kojarzę, wspominał, że nie jest to bardzo kosztotwórcze. Rozumiem, że pani nie jest w stanie dzisiaj na to odpowiedzieć. Wydaje mi się, że powinniśmy nad problemem usiąść, przeanalizować go, zastanowić się, dlaczego te standardy są dzisiaj realizowane tylko w konkretnych punktach, dlaczego w innych ich nie ma. Ze względu na możliwość wyboru przez konsumenta wypłaty gotówki w takiej czy innej formule musimy nad tym tematem się pochylić. A jakby głównym celem, dla którego powinniśmy to zrobić, jest właśnie to, żeby zwiększyć wygodę odbioru kaucji, czyli zwiększyć liczbę opakowań, które będą wracały do systemu.

Jutro na posiedzeniu Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa pokażę też moje wyliczenia z analizy MKiŚ, że te 77% jest niemożliwe do wykonania na koniec tego roku. Dlatego też powinniśmy poszukać standardów, które spowodują, że obywatele będą chętniej korzystać z systemów zwrotu opakowań, zarówno PET, jak i puszek. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Bardzo dziękuję.

Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

My się oczywiście zapoznamy z tymi wyliczeniami, natomiast podkreślamy, że są one przedwczesne, bo dopiero po roku funkcjonowania możemy określić, jaki będzie poziom zbiórki. Na razie wygląda na to, że jesteśmy na dobrej drodze do realizacji.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Bardzo dziękuję i pani poseł, i pani minister za ten głos.

Panie pośle, bardzo proszę, oddaję panu głos.

Poseł Sławomir Źwik (Centrum):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Wysłuchując głosów wszystkich i mając też jakieś doświadczenie biznesowe, myślę, że jeżeli mielibyśmy dokonywać zmian ustawowych, to w kierunku maksymalnego otwarcia systemu co do możliwości tych rozliczeń, przy zachowaniu oczywiście wymogów, które mamy, czyli na przykład kwestii gotówki. Ale to przedsiębiorcy sami znajdą wówczas najtańsze i najlepsze rozwiązanie do tego, aby rozliczać kaucję. Lepiej to wymyślać niż my w parlamencie, znając życie i znając gospodarke.

Natomiast myślę, że bardzo trafne jest spostrzeżenie co do możliwości podrabiania znaków kaucji. Pojawiło się już, jest to powszechne w internecie, że można nabyć sobie na przykład rolkę z naklejkami ze znakiem kaucji i naklejać to na różne opakowania. Rozumiem, że jest to też problem dla operatorów systemu i nad tym również trzeba pomyśleć. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Bardzo dziękuję, panie pośle.

Czy są jeszcze głosy w dyskusji? Pani minister, uprzejmie proszę.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

Warto to uzupełnić, dlatego że to posiedzenie Komisji jest też nagrywane. Rzeczywiście docierają do nas informacje o ofertach naklejek, natomiast warto zwrócić uwagę, że sprawa jest zgłoszona na Policję i że jest to przestępstwo. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Rozumiemy. Bardzo dziękuję, pani minister, za tę wypowiedź i uszczegółowienie.

Szanowni państwo, nie widzę już żadnych głosów w dyskusji. W takim razie...

Proszę bardzo, pani poseł.

Posel Anna Sobolak (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Jeszcze na koniec chciałabym złożyć wniosek do ministerstwa z prośbą o przeanalizowanie tego, na jakim etapie jest wdrażanie systemu zwrotu kaucji w formie cyfrowej wśród wszystkich operatorów. Czy ministerstwo rozważyłoby możliwość znowelizowania tego standardu płatności, żeby był wybór dla konsumentów? Jeszcze raz zaznaczę – voucher nie jest gotówką. W związku z tym proszę, żeby zostało to dokładniej przeanalizowane i żebyśmy do tego tematu wrócili. Dziękuję.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

Zapytamy operatorów i odpowiemy na piśmie.

Przewodniczący poseł Grzegorz Napieralski (KO):

Idealnie. Bardzo dziękuję, pani minister, za tę odpowiedź.

Szanowni państwo, nie widzę już zgłoszeń w dyskusji, zatem zamykam dyskusję.

Panie ministrze, pani minister, bardzo serdecznie dziękuję, że przyszliście i poświęciliście nam czas. Oczywiście państwa zespołom również dziękuję. Dziękuję stronie społecznej. Bardzo dziękuję, pani poseł, za przygotowanie tej Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji. Wszystkiego dobrego i do zobaczenia. Do widzenia.